

factcheck. vlaanderen

Schrijf in op onze
niewsbrief!

Hallo iedereen,

Zijn de beelden van Oekraïense militairen die Russische krijgsgevangenen mishandelen echt?

Werd het gezin van de gruwelijke foto's in Irpin werkelijk gedood door een raket-aanval?

En betaalden we op een bepaald moment 50 euro aan belastingen per tankbeurt?

Lees snel verder voor antwoorden op deze vragen, en meer.

Anke De Cock
Redacteur

VIRALE VERGISSINGEN

CNN –beelden van brand in Lviv niet afkomstig uit Canada

Op sociale media heerst verwarring over een CNN-reportage over een explosie in de Oekraïense stad Lviv. In de video is een Amerikaanse journalist te zien, die aanwezig is op de plaats van een brand. In de achtergrond lopen brandweer-mannen. Op de rug van een van de hulpverleners staat het woord "Edmonton", een stad in Canada. Volgens verschillende posts toont deze video aan dat CNN beelden van een brand in Canada gebruikten en dat het niet om aanvallen in Oekraïne gaat.

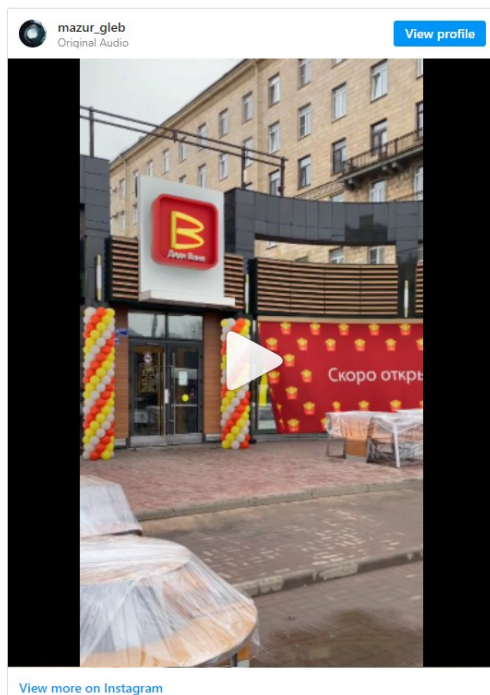
Maar de beelden zijn wel degelijk echt. Het gaat om een brand in een brandstofdepot in Lviv, na een raketaanval. Verschillende nieuwsmedia berichtten over de brand, die zelfs gedetecteerd werd door het globale branddetectiesysteem van NASA.

Maar waarom loopt er dan een brandweerman rond met jas van een Canadese stad? Omdat die Canadese stad in 2017 en 2022 heel wat materiaal doneerde aan het brandweerkorps van Lviv.

Het is niet de eerste keer dat er verwarring is over de echtheid van beelden uit Oekraïne door gedoneerd materiaal. In onze vorige nieuwsbrief toonden we nog dat brandweer-mannen in Kiev momenteel gebruik maken van jassen die gedoneerd werden door de brandweer van het Vlaamse Lommel.

Bron: [Knack](#)

Opening van Russische McDonald's-parodie "Uncle Vanya" is fake

Enkele weken geleden besloot de Amerikaanse fastfoodketen McDonald's haar filialen in Rusland te sluiten door de oorlog in Oekraïne. Maar de Russen hebben een creatieve oplossing gevonden, althans volgens een filmpje op sociale media. Dat toont de opening van het eerste filiaal van een nieuwe keten: Uncle Vanya. En zij maken gebruik van de bekende gele M van McDonald's, maar dan een kwartslag gedraaid zoals op de foto hiernaast te zien is. De Russische taal wordt geschreven in het Cyrillisch alfabet en daarin wordt een в uitgesproken als "V". Zoals in Vanya.

Het klopt inderdaad dat er een aanvraag was om een nieuw handelsmerk te registreren onder de naam "Uncle Vanya" met het ludieke logo, maar die aanvraag werd weer ingetrokken. Een opening van een eerste filiaal is dus onmogelijk.

Het filmpje werd gemaakt door de Russische artiest Mazur Gleb. In de video zien we een gewoon McDonald's filiaal in Sint-Petersburg dat Gleb digitaal bewerkte. De keten bestaat dus helemaal niet.

Bron: [VRT NWS](#)

"Russisch meisje" niet gebruikt als "levend schild" in Marioepol

Op sociale media doet de foto hiernaast de ronde. Op de foto is een jong meisje te zien met een besmeurd gezicht dat vastgebonden werd aan een paal. Volgens de berichten bij de foto zou het gaan om een Russisch meisje dat door Oekraïense soldaten gebruikt wordt als menselijk schild in de stad Marioepol.

De foto is wel afkomstig uit Oekraïne, maar uit Lviv en dus niet uit Marioepol. Het meisje werd niet vastgebonden als menselijk schild, maar omdat ze zou betrappt zijn terwijl ze iemand probeerde te bestellen. Een soort schandpaal, dus. Ze zou ook Roma zijn, en niet van Russische afkomst.

Het gaat om beelden van een vermoedelijk actie van een groep die zichzelf "De Jagers" noemt. Zij zijn een soort burgerwacht in de stad Lviv die al verschillende keren gelinkt werd aan geweld tegen Roma. Vaak gaat het om mensen die verdacht worden van zakkenrollen. De groene smurrie die op hun gezicht is zelyonka, een soort kleurstof, en is moeilijk weg te wassen. Zelyonka is een populaire protestmethode in Rusland en Oekraïne.

Bron: [Knack](#)

Geen bewijs dat een Oekraïense 'Baby Mia' geboren werd in de metro van Kiev

Door: Juliet Hoornaert

Internationale nieuwsmedia brachten in februari het nieuws van de geboorte van een 'baby Mia' tijdens airstrikes in de metro van Kiev. Ze baseerden zich op een beeld gedeeld door Oekraïense politica Hanna Hopko. Zij beweerde dat het kind in een shelter werd geboren. Aan dit verhaal voegden verschillende media, zoals HLN en de Standaard, het metrostation toe. Dit element is dienstbaar aan een artikel van BBC uit mei 2021.

[Verder lezen](#)

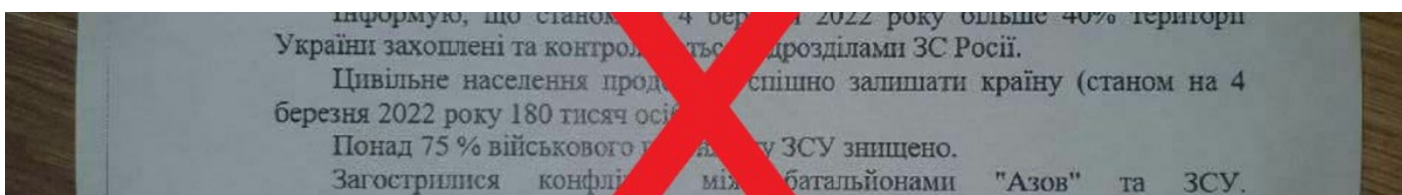

50 euro belastingen per tankbeurt was mogelijk voor intrede energieakkoord

Door: Wolf France

Sommige media stelden dat de hoge prijzen op benzine en diesel deels te wijten waren aan de belastingen op die brandstoffen. Volgens een artikel in P-magazine op 10 maart 'swingende taksen op olie de pan uit' en betalen we nu voor een volle tank aan de pomp 50 euro in belastingen. Spelen de belastingen op diesel en benzine echt zo'n grote rol bij het stijgen van de prijzen en klopt de bewering dat bij een tankbeurt 50 euro naar de overheid gaat?

[Verder lezen](#)

Zogenaamd 'regeringsdocument' bevat verkeerde info over oorlog in Oekraïne

Door: Ferre Wouters

Een foto van een zogenaamd "uitgelekt" document van de Oekraïense regering gaat rond op verschillende websites en sociale media. Het toont een brief gericht aan de minister van gemeenschappen en gebiedsontwikkeling en beweert dat "meer dan 40% van het Oekraïens grondgebied veroverd is door het Russisch leger" en dat "meer dan 75% van het militaire potentieel aan Oekraïense strijdkrachten is vernietigd". Verschillende aanwijzingen duiden er op dat de brief nep is: de datum, de handtekening en de inhoud van het document kloppen niet.

[Verder lezen](#)

Het gezin in Irpin werd echt gedood door een mortierinslag

Door: Joachim Hoste & Ferre Wouters

Rudi Vranckx deelde op 7 maart via twitter een foto van een moeder en haar twee kinderen die overleden door een mortierinslag nabij een evacuatiepunt in Irpin. Sommige reageerders dachten dat de foto in scène gezet was. Dat klopt niet. Uit verschillende andere foto's blijkt de lichamelijke en materiële schade die de mortierinslag berokkende. Er is ook een video waarop de inslag te zien is. De identiteit van de slachtoffers en de rouwende vader is bekend.

[Verder lezen](#)

NAVO traint soms in Oekraïne

Door: Joachim Hoste

In het VRT-journaal van 18 uur op zondag 13 maart is gezegd dat het trainingskamp Yavoriv "door NAVO gebruikt wordt om Oekraïense soldaten op te leiden." Is de NAVO dan actief in Oekraïne? Oekraïne is geen lid van de NAVO, maar ze werken samen in het kader van het programma 'Partnerschap voor de Vrede', al is er dit jaar nog geen NAVO-activiteit geweest in Oekraïne. De militaire basis van Yavoriv ligt vlakbij de grens met Polen en dus de NAVO. Er zouden op dit moment buitenlandse vrijwilligers trainen en Westerse wapens passeren. De NAVO traint al jaren in Yavoriv, maar is er op dit moment niet aanwezig. Het zegt daarmee een verdere escalatie te willen voorkomen.

[Verder lezen](#)

CHECKS VAN COLLEGA'S

Beelden van Oekraïense soldaten die Russische krijgsgevangenen mishandelen, zijn wellicht echt

Door: VRT NWS

Op sociale media gaan beelden rond van Russische krijgsgevangenen die mishandeld worden door Oekraïense soldaten. Sommigen worden in het been geschoten. Wellicht zijn de beelden echt, maar helemaal zeker is dat nog niet. Het kabinet van de Oekraïense president Volodimir Zelenski start een onderzoek. Ook de Verenigde Naties vragen opheldering.

[Verder lezen](#)

MEMECORNER

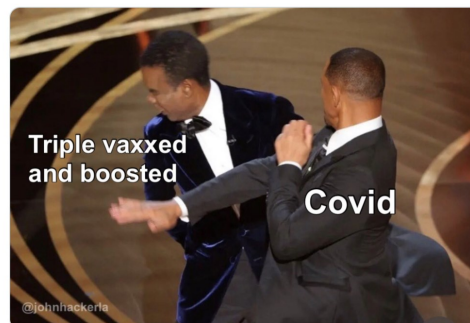
February 2022: Russia-Ukraine War

March 2022: Will Smith slaps Chris Rock at the Oscars

Rest of 2022 be like:

john
@johnhackerla

10:23 PM · Mar 27, 2022

kidversations
@kidversations_

Covid: You can go places now
Gas prices: The fuck you can

6:24 PM · Feb 27, 2022 · Twitter for iPhone

Nog niet geabonneerd?

Schrijf in op onze
niewsbrief!

Heb je zelf desinformatie, fake news of virusonzin zien passeren?
Of wil je gewoon het fijne weten van een bepaald onderwerp?
Aarzel dan niet om ons te [contacteren op info@factcheck.vlaanderen!](mailto:info@factcheck.vlaanderen)

Check ook zeker onze sociale media!

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[Instagram](#)